

ຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ ການເຮັດນາສວນຮົ່ວໄຮ່

(ສະບັບທົດລອງ)

ຂຽນໂດຍ: ທ່ານ ນາງ ຍອຍຄຳ ຄຳພະວົງສາ
ຂໍ້ມູນຈາກ: ບ້ານໂພນທອງ ເມືອງ ນາຊາຍທອງ
ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ
ປີ 2006

ຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ ການເຮັດນາສວນຮົ່ວໄຮ່

ຮິບໂຮມ ແລະຈັດໜ້າໂດຍ: ນາງ ນ່າ ຄຳເຮືອງ

ຮຽບຮຽງໂດຍ: ອ.ຈ ໂພໄຊ ຈັນທະວົງສາ

ອ.ຈ ເກດມະນີ ບັນດາສັກ

ອ.ຈ ຄຳໄຫວ

ອ.ຈ ລັງ ແສງດາລາ

ອ.ຈ ທອງຂັນ

ແຕ້ມໂດຍ: ທ້າວ ສົມເພັດ ຈັນທະລາ

ເຈົ້າຂອງ: ພະແນກສຶກສານະຄອນຫລວງວຽງຈັນແລະ

ສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ

ຄຳນຳ

ປຶ້ມພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນນີ້ໄດ້ມາຈາກການຊຽນຂອງຊາວບ້ານແລະອາສາສະໝັກເຊິ່ງໄດ້ຮຽບຮຽງເບື້ອງຕົ້ນຈາກຄະນະອຳນວຍການສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາແລະພະແນກສຶກສານະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ

ປຶ້ມນີ້ອ່ານໄດ້ບັນຈຸເນື້ອໃນທີ່ເວົ້າເຖິງຫົວຂໍ້ໃດໜຶ່ງໂດຍມີຫຼາຍກິດຈະກຳທີ່ຈະເປັນການທົດລອງເອົາຄວາມຮູ້ທ້ອງຖິ່ນເຂົ້ານຳພາແລະສຶດສອນນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມໂດຍເອົາບົດທີ່ງ່າຍສອນຊັ້ນປະຖົມ ບໍ່ 1 ບໍ່ 2 ແລະບົດທີ່ຍາກກໍສອນຊັ້ນໃຫຍ່ຂຶ້ນໄປ.

ຄະນະຈັດທຳຫວັງຄິດວ່າປຶ້ມນີ້ຄົງເປັນບ່ອນອີງອັນໜຶ່ງໃຫ້ແກ່ຄູອາຈານກໍຄືອາສາສະໝັກທີ່ຈະໄປສອນເດັກປະຖົມບໍ່ຫຼາຍກໍໜ້ອຍ

ຄະນະຈັດທຳຄິດວ່າຍັງມີຫຼາຍເນື້ອໃນທີ່ບໍ່ທັນພຽງພໍແລະຂາດໄປຫວັງວ່າຄົງໄດ້ຮັບການຕິຊົມຈາກທຸກທ່ານ ພວກເຮົາພ້ອມທີ່ຈະປັບປ່ຽນຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ຄະນະຈັດທຳ

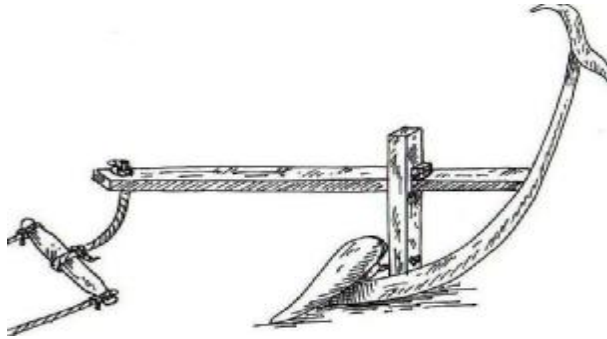
ຄວາມເປັນມາຂອງການສ້າງນາສວນຮົ່ວໄຮ່

ໃນເມື່ອກ່ອນປູ່ຍາຕາຍາຍໄດ້ທຳມາຫາກິນຕາມຊົນນະບົດທຳໄຮ່ທຳນາດຳລົງຊີວິດແບບປະຖົມປະຖານຫາເຂົ້າກິນຄຳ ອີງໃສ່ທຳມະຊາດເປັນສ່ວນໃຫຍ່ໃນການທຳມາຫາກິນການປູກເຂົ້າ, ປູກຜັກກິນນອກເໝືອທີ່ເກັບກິນຕາມທຳມະຊາດຢູ່ກ່ອນແລ້ວມາປູກກິນເອງໃນຄອບຄົວຕົນເອງເປັນຮູບແບບການຜະລິດ ເພື່ອກຸ້ມຕົນເອງຮັບໃຊ້ໃນຄອບຄົວເຮືອນຊານຊ່ວຍກັນສັບຊ້າວ, ຖາກຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ເຮັດນາ, ເຮັດຮົ່ວເຮັດ ສວນທຳມາຫາກິນແບບງ່າຍໆເພື່ອໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງເຂົາເຈົ້າດີຂຶ້ນສືບຕໍ່ກັນມາຈົນເຖິງປະຈຸບັນນີ້...

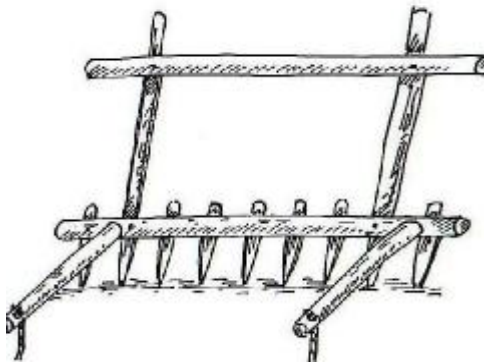
ອຸປະກອນໃນການສ້າງນາສວນຮົ່ວໄຮ່.

ເຄື່ອງມືໃນການສ້າງນາສວນຮົ່ວໄຮ່ແຕ່ກ່ອນເພິ່ນນຳໃຊ້ອຸປະກອນດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ໄຖ

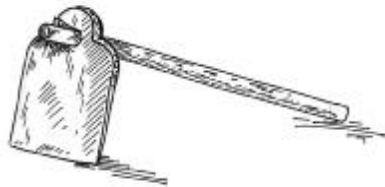
ຄາດ

ຊວ້ານ

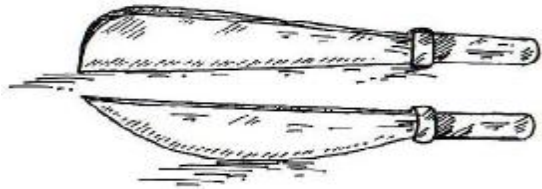
ຈີກ

ກຸ່ງວ

ພ້າ, ມີດ

ສຽມ

ຂັ້ນຕອນໃນການສ້າງສວນຮົ່ວໄຮ່.

ຂັ້ນຕອນແມ່ນພວກເຮົາຈະໄຖ່ຊຸດ ແລ້ວຄາດພວນດິນໃສ່ຝຸ່ນ
ກະກຽມດິນດີແລ້ວ ກໍຊອກຫາແນວພັນເຂົ້າ ຫຼືແນວພັນຂອງຜັກທີ່ເຮົາ
ຕ້ອງການຈະປູກ, ຖ້າແມ່ນເຮັດນາກໍກຽມເອົາເຂົ້າເປືອກແນວພັນທີ່ດີມາ
ແຊ່ໃສ່ນ້ຳປະໄວ້ໄລຍະໜຶ່ງ ແລ້ວກໍນຳເອົາແນວພັນເຂົ້າດັ່ງກ່າວມາ
ຫວ່ານເຮັດກ້າແລ້ວກໍນຳເອົາກ້າມາດຳໃສ່ພື້ນທີ່ນາ ທີ່ເຮົາກຽມໄວ້ນັ້ນ.

ວິທີການສ້າງນາສວນຮົ່ວໄຮ່

ວິທີການສ້າງນາສວນຮົ່ວໄຮ່ແມ່ນເຮົາສັບຊ່າວຖາກຖາງປ່າ
ກຽມພື້ນທີ່ແລ້ວກໍເອົາຄວາຍໄຖຄາດ ແລ້ວບົວລະບັດເບິ່ງປ່ອຍນ້ຳໃສ່
ບໍ່ໃຫ້ຫຍ້າຮົກຈຳກັດສັດລ້ຽງບໍ່ໃຫ້ມາທຳລາຍສ້າງຄວາມເສຍຫາຍບ່ອນ
ທີ່ເຮົາຈະເຮັດຕ້ອງໃສ່ຝຸ່ນກຽມດິນໃຫ້ດີ.

ຄຸນປະໂຫຍດຂອງການສ້າງນາສວນຮົ່ວໄຮ່.

ການສ້າງນາສວນຮົ່ວໄຮ່ແມ່ນມີຄຸນປະໂຫຍດຫຼາຍແກ່ຄົນເຮົາ
ໃນການທຳມາຫາກິນ ແລະການດຳລົງຊີວິດການເປັນຢູ່, ຊີວິດປະຈຳ
ວັນຄອບຄົວຈະມີຢູ່ມີກິນອີ່ມໜ້າສຳລານບໍ່ອຶດຢາກໝາກແຫ້ງພໍຢູ່ພໍກິນ
ຮູ້ນຳໃຊ້ສະຖານທີ່ ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດອອກໜາກອອກຜົນໃຫ້ແກ່ຕົນ
ເອງ ແລະຄອບຄົວໃຫ້ຄົນເຮົາຮູ້ຈັກການທຳມາຫາກິນປະກອບສ່ວນ
ເທື່ອແຮງຂອງຕົນເອງເຂົ້າໃສ່ໃນການຜະລິດກຸ້ມຕົນເອງພາຍໃນຄອບ
ຄົວຂອງຕົນເອງ. ຖ້າເຮັດຫລາຍກໍສາມາດນຳຜົນຜະລິດນັ້ນອອກເປັນ
ສິນຄ້າໄດ້.

ກາບ: ເຮັດນາຮົ່ວໄຮ່

ພີ່ນ້ອງເອີຍ	ຢ່ານອນຢູ່ລ້າ
ປ່ອຍເວລາ	ໝູນໄປລ້າງ
ຢ່າມົວຊ້າ	ຊ່ວຍກັນປູກສ້າງ
ດິນເປົ່າຫວ່າງ	ໃຫ້ເປັນຮົ່ວໄຮ່
ເຮັດໃຫ້ໄດ້	ເປັນເສດຖະກິດ
ເພື່ອຜະລິດ	ກິນແລະສົ່ງຂາຍ
ເຮັດໃຫ້ຫລາຍ	ໄປທົ່ວບ້ານເຮົາ
ບໍ່ໄດ້ເຊົາ	ຊ່ວຍກັນສ້າງສາ

ເຊິ່ງ: ການເຮັດນາຮົ່ວໄຮ່

ໂອ່..ໂຮະ..ໂອ	ໂຮະໂອໂຮະໂອ
ມາພວກເຮົາມາ	ພ້ອມທັງພໍ່ແມ່
ເຖົ້າແກ່ທັງຫຼາຍ	ເຮົາພາກັນໄປ
ກຸ່ວເຂົ້າທົ່ງໃຫຍ່	ມາໃສ່ເລົ້າເຮົາ
ໄດ້ເຂົ້າເຕັມເລົ້າ	ຂາຍສິ່ງຕະຫຼາດ
ທັງຂາຍຜັກກາດ	ຫອມປ້ອມຫອມຊີ
ເປັນຄອບຄົວດີ	ຮ້າມີຄວາມສຸກ
ເຮົາຈະບໍ່ທຸກ	ຄວາມຢູ່ຄວາມກິນ
ພວກເຮົາມ່ວນຍິນ	ຢູ່ດີສະບາຍ
ເຮົາຈະບໍ່ກາຍ	ເປັນຂ້ອຍຜູ້ອື່ນ
ພວກເຮົາຈົ່ງຕື່ນ	ຢ່າມົວນອນເວັນ
ເຮົາຈົ່ງຈະເປັນ	ຄົນດີຂອງຊາດ
ໂຮ່..ໂຮ່..ໂຮ່...	ຮົວ.....

ເພງ: ເພີ່ມພູນການຜະລິດ

ມາເດີເຈົ້າມາກຸ່ວເຂົ້າ	ອອກແຮງງານມ່ວນຊື່ນ
ສ້າງຄວາມພົດພື້ນ	ໃຫ້ຊີວິດລາບລື່ນ (*2)
ຄອບຄົວດີຂຶ້ນ	ຢູ່ສຸກສະບາຍ
ໄດ້ເຂົ້າຫຼາຍໆ	ເປັນສິນຄ້າສົ່ງຂາຍ (*2)
ໃຫ້ຄອບຄົວສົດໃສ	ມີຄວາມສຸກຕະຫລອດໄປ
ຈະໄດ້ມີຄວາມ	ຜາສຸກຕະຫລອດໄປ...

ລຳລ່ອງ: ການເຮັດນາສວນ

ໂອຍ..ໂອຍ..ລະນຸ່ມພ້າເອີຍ	ພ້າຮ້ອງຮ່ວມໆ
ຄັນຜູ້ໃດຢາກມ່ວນ	ມາສ້າງໂຮ່ນາສວນ
ເປັນຂະບວນເດີລຸງ	ຢ່າສູ່ນອນນຶ່ງວລາ
ເຮັດສວນຄົວຫຼັງບ້ານ	ປູກຜັກຫອມຊີ ບົວ..
ສົ່ງໄປຂາຍຕະຫຼາດພ້ອມ	ເອົາເງິນເຂົ້າໃສ່ຖົງ
ເຖິງເວລາເຈັບໄຂ້	ເຮົາຈະມີເງິນຈ່າຍ
ຊີວິດເຮົາລາບລື່ນ	ໂອຍດີຂຶ້ນກວ່າແຕ່ຫຼັງ
ເດ.....ນີ້.....	ໂອຍນີ້....ລະນາ

ຮູບ ແລະ ປະຫວັດຂອງຜູ້ຂຽນ

ຊື່ ນ. ຍອຍຄຳ .ນາມສະກຸນ ຄຳພະວົງສາ

ອາຍຸ 46 ປີ, ອາຊີບ ເຮັດນາ

ເຫດຜົນຂອງການຂຽນບົດນີ້:

ເພື່ອຢາກໃຫ້ລູກຫລານໄດ້ສືບທອດເອົາບົດຮຽນເກົ່າໂຕນີ້ໄປສຶກສາ. ຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບການສ້າງນາສວນເພື່ອຈະນຳເອົາໄປໃຊ້ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດແກ່ຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າອຸດົມສົມບູນ.

